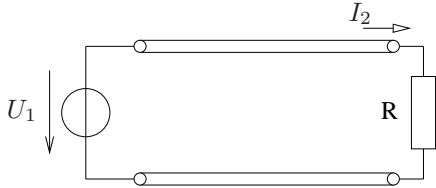

Név: JAVÍTÓ	Nagypélda:	JEGY
NEPTUN:	Kispéldák:	
Aláírás:	Összpont:	
Gyakorlatvezető:		

Csak **EGÉSZ PONTSZÁM** adható (a kispéldákra is)!

NAGYPÉLDA – 10 PONT (A megoldást külön lapra kérjük!)

Az ideális távvezeték hullámimpedanciája 50Ω , hossza 200 m ; rajta a hullámok fázissebessége $1,8 \cdot 10^8 \text{ m/s}$. A forrás feszültségének amplitúdója 320 V , a frekvencia $2,15 \text{ MHz}$.

a. Az R lezáró ellenállás mely értéke mellett lesz a távvezetéken az állóhullámarány $\sigma = 2$?

(3 p.)

$$\sigma = \frac{1 + |r_2|}{1 - |r_2|} = 2, \quad |r_2| = 1/3$$

(1 p.)

Két megoldás van:

$$r_2 = \frac{R - Z_0}{R + Z_0}, \quad R_1 = 2Z_0 = 100 \Omega, \quad R_2 = (1/2)Z_0 = 25 \Omega$$

(2 p.)

b. Határozza meg a távvezeték bemeneti impedanciáját a forrás felőli végén, ha $R = 100 \Omega$!

(3 p.)

$$\beta = \omega/v = 75,0 \text{ km}^{-1}$$

(1 p.)

$$Z_{be} = Z_0 \frac{R + jZ_0 \text{tg} \beta h}{Z_0 + jR \text{tg} \beta h} = (44,7 + j33,0) \Omega = 55,5 \exp(j0,636) \Omega$$

(2 p.)

c. Számítsa ki az I_2 áram amplitúdóját, ha $R = 0$ (rövidzár)!

(2 p.)

$$U_1 = I_2 j Z_0 \sin \beta h$$

(1 p.)

$$|I_2| = \frac{|U_1|}{Z_0 |\sin \beta h|} = 9,96 \text{ A}$$

(1 p.)

d. Adja meg a feszültség maximális amplitúdóját a vezeték mentén a c) pontban leírt esetben!

(2 p.)

$$U_{\max} = |U^+| + |U^-| = Z_0(|I^+| + |I^-|) = Z_0 I_{\max}$$

(1 p.)

$$I_{\max} = |I_2| \Rightarrow U_{\max} = 497,8 \text{ V}$$

(1 p.)

KISPELDÁK – 5 × 2 PONT (Kérjük, hogy a választ a feladatlapra írja!)

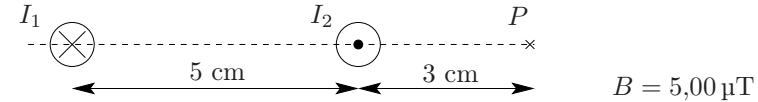
1. Levegőben terjedő síkhullám merőlegesen esik egy $\varepsilon_r = 5$ relatív permittivitású szigetelővel kitöltött féltér határfelületére. A beeső hullámban az elektromos térerősség amplitúdója 30 V/m . Határozza meg az elektromos térerősség amplitúdóját a szigetelőben!

$$|E_2| = 18,5 \text{ V/m}$$

2. Két egyforma, egyenként 450 mH öninduktivitású tekercs egymás közelében van, a kölcsönös induktivitásuk 130 mH . Mekkora a mágneses mezőben tárolt energia, ha az egyik tekercs árama 3 A , a másiké $4,8 \text{ A}$?

$$W = 9,08 \text{ J}$$

3. A végtelen hosszú, egyenes, a papír síkjára merőleges vezetőkben ellentétes irányú áram folyik: $I_1 = 10 \text{ A}$, $I_2 = -3 \text{ A}$. Adja meg a mágneses indukció nagyságát a P pontban, ha a közeg levegő!

$$B = 5,00 \mu\text{T}$$

4. Adja meg a komplex Poynting-vektort abban a pontban, ahol az elektromos térerősség ill. a mágneses indukció komplex amplitúdója $\mathbf{E} = \mathbf{e}_z 75 \text{ V/m}$ és $\mathbf{B} = \mathbf{e}_y 5e^{j\pi/4} \text{ mT}$! A közeg levegő.

$$\mathbf{S} = -\mathbf{e}_x 1,49 \cdot 10^5 e^{-j\pi/4} \text{ W/m}^2 = \mathbf{e}_x 1,49 \cdot 10^5 e^{j3\pi/4} \text{ W/m}^2$$

5. Határozza meg azt a frekvenciát, amelyen a 35 MS/m fajlagos vezetőképességű alumíniumban a behatolási mélység $25 \mu\text{m}$!

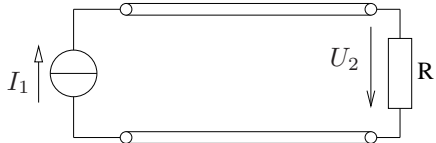
$$f = 11,6 \text{ MHz}$$

Pontszám	Osztályzat
0 - 9	elégtelen (1)
10 - 13	elégséges (2)
14 - 15	közepes (3)
16 - 17	jó (4)
18 - 20	jeles (5)

Név: JAVÍTÓ	Nagypélda:	JEGY
NEPTUN:	Kispéldák:	
Aláírás:	Összpont:	
Gyakorlatvezető:		

Csak **EGÉSZ PONTSZÁM** adható (a kispéldákra is)!

NAGYPÉLDA – 10 PONT (A megoldást külön lapra kérjük!)

Az ideális távvezeték hullámimpedanciája 75Ω , hossza 200 m ; rajta a hullámok fázissebessége $2,2 \cdot 10^8 \text{ m/s}$. A forrás áramának amplitúdója $4,2 \text{ A}$, a frekvencia $2,65 \text{ MHz}$.

- a. Az R lezáró ellenállás mely értékei mellett lesz a távvezetéken az állóhullámarány $\sigma = 3$?

$$\sigma = \frac{1 + |r_2|}{1 - |r_2|} = 3, \quad |r_2| = 1/2 \quad (3 \text{ p.})$$

Két megoldás van:

$$r_2 = \frac{R - Z_0}{R + Z_0}, \quad R_1 = 3Z_0 = 225 \Omega, \quad R_2 = (1/3)Z_0 = 25 \Omega \quad (2 \text{ p.})$$

- b. Határozza meg a távvezeték bemeneti impedanciáját a forrás felőli végen, ha $R = 100 \Omega$!

$$\beta = \omega/v = 75,7 \text{ km}^{-1} \quad (1 \text{ p.})$$

$$Z_{be} = Z_0 \frac{R + jZ_0 \tan \beta h}{Z_0 + jR \tan \beta h} = (81,63 + j21,59) \Omega = 84,4 \exp(j0,259) \Omega \quad (2 \text{ p.})$$

- c. Számítsa ki az U_2 feszültség amplitúdóját, ha $R \rightarrow \infty$ (szakadás)! (2 p.)

$$I_1 = U_2 j Z_0^{-1} \sin \beta h \quad (1 \text{ p.})$$

$$|U_2| = \frac{|I_1| Z_0}{|\sin \beta h|} = 585,6 \text{ V} \quad (1 \text{ p.})$$

- d. Adja meg az áramerősség maximális amplitúdóját a vezeték mentén a c) pontban leírt esetben! (2 p.)

$$I_{\max} = |I^+| + |I^-| = (|U^+| + |U^-|)/Z_0 = U_{\max}/Z_0 \quad (1 \text{ p.})$$

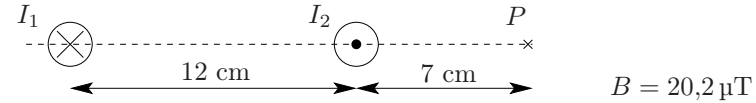
$$U_{\max} = |U_2| \Rightarrow I_{\max} = 7,81 \text{ A} \quad (1 \text{ p.})$$

KISPELDÁK – 5 × 2 PONT (Kérjük, hogy a választ a feladatlapra írja!)

1. Két egyforma, egyenként $0,9 \text{ H}$ öninduktivitású tekercs egymás közelében van, a kölcsönös induktivitásuk 450 mH . Mekkora a mágneses mezőben tárolt energia, ha az egyik tekercs árama 5 A , a másiké $6,6 \text{ A}$?

$$W = 45,7 \text{ J}$$

2. A végtelen hosszú, egyenes, a papír síkjára merőleges vezetőkben ellentétes irányú áram folyik: $I_1 = 8 \text{ A}$, $I_2 = -10 \text{ A}$. Adja meg a mágneses indukció nagyságát a P pontban, ha a közeg levegő!

$$B = 20,2 \mu\text{T}$$

3. Határozza meg azt a frekvenciát, amelyen az 57 MS/m fajlagos vezetőképességű rézben a behatolási mélység $150 \mu\text{m}$!

$$f = 197,5 \text{ kHz}$$

4. Adja meg a komplex Poynting-vektort abban a pontban, ahol az elektromos eltolás ill. a mágneses térerősség komplex amplitúdója: $\mathbf{D} = \mathbf{e}_y 75 \text{ pC/m}^2$ és $\mathbf{H} = \mathbf{e}_x 5e^{j\pi/6} \text{ A/m}$! A közeg levegő.

$$\mathbf{S} = -\mathbf{e}_z 21,2e^{-j\pi/6} \text{ W/m}^2 = \mathbf{e}_z 21,2e^{j5\pi/6} \text{ W/m}^2$$

5. Levegőben terjedő síkhullám merőlegesen esik egy $\epsilon_r = 3,8$ relatív permittivitású szigetelővel kitöltött féltér határfelületére. A beeső hullámban a mágneses térerősség amplitúdója 5 A/m . Határozza meg a mágneses térerősség amplitúdóját a szigetelőben!

$$|H_2| = 6,61 \text{ A/m}$$

Pontszám	Osztályzat
0 - 9	elégtelen (1)
10 - 13	elégséges (2)
14 - 15	közepes (3)
16 - 17	jó (4)
18 - 20	jeles (5)